

REFERAT Klima- og Miljøudvalget 2022-2025 d. 08-04-2024

Mødedato Mandag d. 08. april 2024 kl. 12:00

Mødested Kingo Recycling

Mødedeltagere Rune Kristensen, Susanne Jacobsen, Helle Præsius Busk, Lars Faarup, Martin Jakobsen, Trine Rounkvist, Peter Sig Kristensen

Indholdsfortegnelse

1. Godkendelse af dagsorden.....	3
2. Dialogmøde med Kingo Karlsen og Kingo Recycling.....	4
3. Orientering om status på handlingerne i Affalds- og Ressourceplanen 2021-2026.....	5
4. Drøftelse og beslutning om videre proces omkring guide for cirkulær økonomi i byggeriet.....	6
5. Drøftelse af temaramme for Skraldival 2024 og beslutning om brugen af affaldspuljens midler....	8
6. Orientering om status for Varmeplan 2021 - 2030.....	9
7. Beslutning om klimaregnskab for kommunalt ejet skove.....	10
8. Orientering om uddeling af puljemidler fra grøn pulje.....	12
9. Orientering om naturbaseret klimatilpasningsprojekt i og langs Gudenåen.....	14
10. Orientering om status på nyt regulativ for Gudenåen.....	16
11. Beslutning om at prioritere vådområdeindsatsen i oplandet til Randers Fjord.....	20
12. Orientering om Kystvandrådet for Limfjordens foreslåede indsatser.....	21
13. Drøftelse af input til anlægsbudget 2025-2034 for Klima- og Miljøudvalget.....	23
14. Drøftelse og eventuel beslutning om emner til generalforsamling i Silkeborg Forsyning A/S.....	25
15. Orientering om træfældning ved Søtorvet.....	26
16. Behandling af anmodning fra Peter Sig Kristensen vedr. udarbejdelse af notat med det politiske	27
17. Til orientering KMU 08.04.2024.....	28
18. Underskriftsside.....	29

Punkt 1: 1. Godkendelse af dagsorden

Beslutning Klima- og Miljøudvalget den 08-04-2024

Dagsorden godkendt.

Beskrivelse af sagen

Dagsordenen skal godkendes.

Punkt 2: 2. Dialogmøde med Kingo Karlsen og Kingo Recycling

22/650

Resume

Klima- og Miljøudvalget holder dialogmøde med Kingo Karlsen og Kingo Recycling.

Indstilling

Teknik- og Miljøchefen indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

- at emner af fælles interesse drøftes med Kingo Karlsen og Kingo Recycling

Beslutning Klima- og Miljøudvalget den 08-04-2024

Drøftet.

Beskrivelse af sagen

Klima- og Miljøudvalget holder dialogmøde med de to virksomheder Kingo Karlsen og Kingo Recycling, hvor de drøfter fælles interesser.

Udvalgsmødet afholdes hos Kingo Karlsen, og i denne forbindelse vil de to virksomheder informere Klima- og Miljøudvalget om virksomhedernes arbejdsområder.

Borgerinddragelse

.

Økonomi

.

Punkt 3: 3. Orientering om status på handlingerne i Affalds- og Ressourceplanen 2021-2026

21/19143

Resume

Silkeborg Kommunes byråd vedtog i september 2021 en Affalds- og Ressourceplan 2021-2026. Planen fastlægger handlinger for håndtering af affald fra borgerne, kommunale institutioner og virksomhederne i perioden 2021-2026. I planen er visionen, at "Affald er ressourcer" og konkrete handlinger for at efterleve visionen og de underliggende mål er beskrevet.

På mødet gives en orientering om status på Affalds- og Ressourceplanens handlinger.

Indstilling

Teknik- og Miljøchefen indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

- At orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Klima- og Miljøudvalget den 08-04-2024

Taget til efterretning. De fremviste plancher vedlægges protokollen. Plancher kan ses under "Til orientering" på grund af tekniske udfordringer.

Ej til stede Martin Jakobsen (C)

Beskrivelse af sagen

Affalds- og Ressourceplan 2021-2026 som blev vedtaget af byrådet i september 2021 kan læses [her](#).

Affalds- og Ressourceplanens vision, mål og temaer

Vision

Den overordnede vision i Silkeborg Kommunes Affalds- og Ressourceplan for 2021-2026 er "Affald er ressourcer", som tager sit afsæt i cirkulær økonomi. Den cirkulære tankegang sætter ressourcer i system og indtænker dem i en større værdikæde. I Silkeborg Kommune vil vi fortsat være blandt de bedste i Danmark til at sortere vores affald, men ambitionsniveauet skal højere op, så vi tænker og arbejder med at reducere, genbruge og genanvende vores affald og fortsat være blandt de bedste til at sortere vores affald.

Mål

Der er fastlagt seks mål for at indfri visionen:

- Direkte genbrug øges med 200 ton.
- Reel genanvendelse på 65 % i 2026.
- Forbrænd mindre - genbrug og genanvend mere.
- Mere kommunikation, mere samskabelse og øget bevidsthed om ressourcer.
- Kommunen skal gå forrest.
- Kommune skal tænke cirkulært - partnerskaber fremmer øget genanvendelse.

Temaer

Der er opstillet fem overordnede temaer med 27 underliggende initiativer, der i alt omfatter omkring 200 handlinger for perioden 2021-2026.

[Tema 1 – Cirkulær affaldshåndtering](#)

[Tema 2 – Byggeri og erhvervsaffald](#)

[Tema 3 – Samskabelse og kommunikation](#)

[Tema 4 – Silkeborg Kommune som virksomhed](#)

[Tema 5 – Jordhåndtering](#)

På mødet gives en orientering om status på handlinger i Affalds- og Ressourceplanen med særlig fokus på handlinger gennemført i 2023 og kommende handlinger og fokusområder for 2024.

Borgerinddragelse

.

Økonomi

.

Punkt 4: 4. Drøftelse og beslutning om videre proces omkring guide for cirkulær økonomi i byggeriet

20/32398

Resume

Teknik- og Miljøafdelingen deltager i et stort EU LIFE IP-projekt ”Cirkular Economy Beyond Waste”. Silkeborg Kommune deltager sammen med Aarhus- og Horsens Kommune samt Silkeborg Forsyning i et delprojekt om byggeaffald. I dette projekt har en af handlingerne været netværksmøder for byggebranchen samt udarbejdelse af en guide for cirkulær økonomi for kommunalt byggeri.

Guiden har til formål at udvide kommunernes handlerum, tankegang og tilgang, når det kommer til cirkulære løsninger i byggeriet af kommunale ejendomme.

Indstilling

Teknik- og Miljøchefen og Ejendomschefen indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget,

- at guiden for cirkulær økonomi i byggeriet drøftes
- at der på baggrund af udvalgets drøftelse træffes beslutning om, hvilke initiativer i guiden for cirkulær økonomi i byggeriet, der skal arbejdes videre med i Silkeborg Kommune. Forslag til implementeringsplan for de udvalgte initiativer vil senere blive præsenteret for de politiske udvalg til endelige vedtagelse.

Beslutning Klima- og Miljøudvalget den 08-04-2024

Punktet udsættes til næste møde.

Ej til stede Martin Jakobsen (C)

Beskrivelse af sagen

Circular Economy Beyond Waste er et 8-årigt projekt drevet af 39 partnere fra hele Danmark, herunder offentlige aktører såsom kommuner, regioner og styrelser samt private aktører. Projektet har bl.a. til formål at bidrage til at realisere den nationale handlingsplan for cirkulær økonomi frem mod 2032 og ledes af Region Midtjylland i tæt samarbejde med de øvrige partnere med økonomisk støtte fra EU-programmet LIFE IP. Silkeborg Kommune deltager sammen med Aarhus- og Horsens Kommune samt Silkeborg Forsyning i et delprojekt om byggeaffald ”From waste to value – towards a model for municipal involvement in circular construction”.

Cirkulær økonomi i byggeriet handler om mere end blot genbrug af affaldshåndtering: det handler om at skabe et kredsløb, hvor ressourcer bevæger sig i en cyklus. Ved at integrere cirkulære principper i byggeprojekter kan afhængigheden af jomfruelige ressourcer reduceres, affaldsmængderne mindskes og miljøpåvirkningen minimeres. Byggeaffald udgør ca. 40% af alt affald, der genereres i Danmark. Kommunerne modtager rigtig meget af dette affald på genbrugspladserne og ønsker at nedbringe mængderne af hensyn til miljø, ressourceknaphed og økonomi. Derfor skal der fokuseres på kommunernes egen rolle i at bringe disse ressourcer tilbage i kredsløbet og forebygge spild.

Silkeborg-, Horsens- og Aarhus Kommuner har samarbejdet om at udarbejde anbefalinger til cirkulære tiltag i byggeriet, som er samlet i en guide. Guiden er baseret på indsigter fra ni netværksmøder med mere end 150 personer bredt fra hele byggebranchen samt interviews med kommunale afdelinger.

Guiden indeholder anbefalinger om initiativer inddelt efter seks barrierer for anvendelsen af bæredygtige materialer; økonomi, tid, viden, adgang til materialer, den menneskelige faktor og rammebetingelserne. Guidens initiativer er samlet i bilag 2.

Videre proces med guidens initiativer

Initiativerne i guiden bør foreslås drøftes, så nogle af initiativerne kan omsættes til handlinger i Silkeborg Kommune, så den cirkulære økonomi fremmes indenfor bl.a. kommunalt byggeriet. Udvalgte initiativer vil Teknik- og Miljøafdelingen i samarbejde med Ejendomsafdelingen arbejde videre med og forslag til implementering af initiativerne, inkl. prioriteringer og ressourcetræk mv. vil blive fremlagt politisk efterfølgende.

Kommunale nedrivninger

Et delpunkt i Silkeborg Kommunes del af Circular Economy Beyond Waste projektet er at arbejde med kommunens egne nedrivninger. Derfor arbejdes der pt. sammen med en rådgiver for at højne genanvendelsen samt understøtte en lokal udvikling for flere cirkulære tanker i forbindelse med nedrivninger. I forbindelse med arbejdet gøres de kommunale nedrivninger klar til de fremtidige lovkrav om selektiv nedrivning og der laves et bud på parametre man kan arbejde med, hvis kommunen ønsker at være ekstra ambitiøse på dette område.

Borgerinddragelse

Økonomi

Bilag

Bilag 1 - Bilag 1 - En guide til kommunerne handlerum for cirkulære tiltag i byggeriet

Bilag 2 - Bilag 2 Initiativer for cirkulære tiltag i byggeriet

Punkt 5: 5. Drøftelse af temaramme for Skraldival 2024 og beslutning om brugen af affaldspuljens midler

21/19143

Resume

Planlægning af årets genbrugsfestival Skraldival er startet op, og der er udarbejdet en temaramme for festivalen i september, som ønskes drøftet af Klima- og Miljøudvalget. Temaramme præsenteres på mødet.

De overordnede temaer er bæredygtigt byggeri, madspild og deponi.

Indstilling

Teknik- og Miljøchefen indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

- at temaramme for Skraldival 2024 drøftes
- at det besluttes om midler fra affaldspuljen skal bruges i Skraldivalugen fremover

Beslutning Klima- og Miljøudvalget den 08-04-2024

Indstillingen godkendt, idet midlerne fra affaldspuljen bruges til Skraldivalugen.

De fremviste plancher vedlægges protokollen. Plancher kan ses under ”Til orientering” på grund af tekniske udfordringer. Ej til stede Martin Jakobsen (C)

Beskrivelse af sagen

Skraldival er Silkeborg Kommunes kommunikative flagskib på affaldsområdet, og har som primært formål at oplyse og uddanne både børn og voksne til at forbruge og håndtere deres affald på bedst mulig vis. Skraldival har været afviklet i 2022 og 2023 med stor succes og med god tilslutning fra både borgere og frivillige samarbejdspartnere, og succesen gentages derfor i 2024 i uge 38.

Planlægningen af Skraldival 2024 er i gang, og temarammen udvikles i samarbejde mellem Silkeborg Kommune, Silkeborg Biblioteker og Silkeborg Forsyning. Teknik- og Miljøafdelingen foreslår, at Klima- og Miljøudvalget drøfter temarammen for årets Skraldival.

Temarammen fastlægger, hvilke aktiviteter og områder, der sættes fokus på under festivalen. Skraldivalugen bygges op af aktiviteter for børn og unge samt workshops for voksne i hverdagene, og ugen afsluttes med en markedsdag lørdag 21. september.

Udvikling og eksekvering af Skraldival sker i samarbejde med Silkeborg Forsyning og Silkeborg Biblioteker.

Skraldival gennemføres i uge 38 fra 14. til 21. september 2024.

Skraldival understøtter adskillige af handlingerne i Affalds- og Ressourceplanen, f.eks. formidling til børn om affaldsproblematikker samt informationskampagner om affaldets videre rejse.

Finansiering

Affaldspuljen er en handling i affalds- og ressourceplanen, som har kørt i 2021 og 2022. Der har været meget få ansøgere, og de ansøgte projekter har ikke været skalerbare. Derfor foreslår Teknik- og Miljøafdelingen at anvende midlerne til Skraldival, da festivalen vil nå flere borgere og kan skaleres til flere steder i kommunen.

Borgerinddragelse

.

Økonomi

Festivalen er finansieret af allerede afsatte midler i Affalds- og Ressourceplanen, som finansieres af affaldsgebyret for husholdninger. Dette er også grunden til, at festivalen primært er rettet mod private borgere. Der er afsat 80.000 kr. og 330 arbejdstimer.

Derudover foreslår Teknik- og Miljøafdelingen at allokere midler fra affaldspuljen, som er budgetteret med 100.000 kr. til brug i Skraldivalugen. Dette begrundes med, at festivalen rammer borgerne bredere end affaldspuljen, som historisk set er ansøgt af meget få borgere.

Punkt 6: 6. Orientering om status for Varmeplan 2021 - 2030

24/5295

Resume

Silkeborg Kommunes Varmeplan 2021-2030 og Tillæg til Varmeplan har været i drift i nogle år. På mødet gives status for planenes fremdrift.

Indstilling

Teknik- og Miljøchefen indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

- at orienteringen tages til efterretning

Beslutning Klima- og Miljøudvalget den 08-04-2024

Taget til efterretning. De fremviste plancher vedlægges protokollen.

Ej til stede Martin Jakobsen (C)

Beskrivelse af sagen

I september 2021 vedtog Byrådet Silkeborg Kommunes Varmeplan 2021-2030. I Varmeplanen er der mål for udfasning af naturgas og olie fra varmforsyningen.

I december 2022 vedtog Byrådet Tillæg til Varmeplanen. I tillægget udlægges kommunes naturgasbyer til henholdsvis fjernvarmforsyning eller individuel opvarmning.

På mødet gives et oplæg om status for Varmeplanen og Tillæg til Varmeplanen.

Borgerinddragelse

.

Økonomi

.

Bilag

Bilag 1 - Bilag til beslutningsprotokol KMU vedr. Sag 6 varme

Punkt 7: 7. Beslutning om klimaregnskab for kommunalt ejet skove

24/4580

Resume

Der er siden starten på kommunens arbejde med at blive en CO₂-neutral virksomhed blevet opdateret en række ting i forbindelse med klimaregnskabet. Det nyeste er muligheden for at bruge en skovregnskabsmodel, der er væsentligt mere præcis i forhold til at opgøre den årlige CO₂-ændring i kommunens skove. Modellen baserer på en blanding af konkrete vækstmodeller for Silkeborg Kommunes skove, skovmålinger og hugstberegninger. Det anbefales at skifte til den nye model, der bedre afspejler Silkeborg Kommunes skovareal.

Indstilling

Teknik- og Miljøchefen indstiller til Klima- og Miljøudvalget

- at regnskabsmetoden til opgørelse af kommunalt ejet skove, ændres til den nye opgørelsesmetode.

Beslutning Klima- og Miljøudvalget den 08-04-2024

Indstillingen godkendt, og derved ændres regnemethoden fremadrettet.

Peter Sig Kristensen (Ø) stemte imod med følgende udtalelse ”Enhedslisten er bekymret for, at ændring af regnemetode fra nuværende til ny metode vil betyde, at kommunal klimahandling vil blive nedprioriteret. Enhedslisten ønsker regnemetoder, som i så høj grad som muligt afspejler virkeligheden, og appellerer til, at DK2020 samarbejdet adopterer den nye metode for CO₂ optag i skove, kommunalt ejede som andre skove, som er beskrevet i sagen. Enhedslisten ønsker ikke at skifte til ny regnemetode for CO₂ optag fra kommunale skove, før der findes en mere retvisende metode, som er udtryk for en national standard frem for en standard alene for Silkeborg Kommune”.

Peter Sig Kristensen (Ø) begærer sagen til byrådets afgørelse jf. Styrelseslovens § 23.

De fremviste plancher vedlægges protokollen.

Ej til stede Martin Jakobsen (C)

Beskrivelse af sagen

Byrådet har besluttet, at Silkeborg Kommune skal være CO₂-neutral som virksomhed i 2025. Som led i arbejdet bliver der hvert år omkring maj præsenteret et klimaregnskab for virksomheden, der måler og fortæller om klimabalancen for kommunens direkte afledte drift. Ét af områderne, der bliver målt på, er kommunens arealanvendelse, og herunder kommunalt ejet skove.

Nuværende model

Der har siden begyndelsen af beregningerne for kommunale skove været udfordringer med målingerne for de blivende skove. Af den grund er de pt. sat til hverken at optage eller udlede CO₂ i kommunens klimaregnskab. Det er valgt at følge metoderne fra de geografiske regnskaber, da der ikke var adgang til lokale tal kun for Silkeborg Kommune. Med andre ord kommer Silkeborg Kommunes skove til at afspejle et gennemsnit udregnet ud fra en national klimaregnskabsmodel, og ikke en der afspejler præcis Silkeborg Kommunes skovsammensætning. For ny skov har Silkeborg Kommune fulgt en gennemsnitsmodel for blandede skovtyper, da ny skov bliver rejst under hensyn til biodiversitet og de omkringliggende områder og ikke kun CO₂-optaget. I den valgte model optager ny skov 7,5 tons CO₂ pr. hektar årligt. I det nuværende regnskab bliver nettooptaget fra skoven ca. 350 tons CO₂ stigende de kommende år til forventet 600 tons CO₂ årligt. Når den reviderede model for de blivende skove, slår igennem i de geografiske regnskaber forventes denne del at stige, men niveauet kendes ikke endnu. Et estimat er, at det vil give en effekt på omkring 1.000 tons CO₂ pr. i alt for Silkeborg Kommune og dermed en effekt på omkring 1.600 tons årligt i 2025.

Lokal klimaberegningsmodel for kommunale skove

Siden arbejdet påbegyndte med at beregne CO₂-effekten af de kommunale skove, er der arbejdet videre med at finde en model, der bedre afspejler effekten lokalt, og dermed mere præcist. Silkeborg Kommune samarbejder med HedeDanmark om drift af kommunens skove. I den forbindelse er der data for bl.a. bevoksningernes aldre, fordeling af træarter, areal, volumen (mængden af m³ træ) beregnet ud fra vækstmodeller og stikprøver med opmåling af træerne i skoven til at korrigere vækstmodellerne til de lokale forhold. Dermed opnås et meget mere præcist tal for skovenes volumen, som kan omregnes til CO₂. Ligeledes bliver hugsten i skoven omregnet og indgår i opgørelsen, og dette gøres også mere præcist. Det inkluderer både det solgte træ og resterne, der efterlades i skoven (grene, toppe mv.).

Ved at bruge denne model for CO₂ i Silkeborg Kommunes skove vil der for 2023 opnås et CO₂-optag på ca. 4.200 tons. Det er en væsentlig forhøjelse i forhold til de hidtidige tal, og det vil betyde at målsætningen om CO₂-neutral virksomhed vil kunne indfries noget nemmere. Set alene på driftsdelen vil der endda kunne blive tale om en netto-negativ virksomhed inden 2030, såfremt de nuværende klimahandlinger fortsætter. Det kan blive aktuelt med enkelte andre handlinger i forhold til den større klimaplan og evt. politiske ønsker til kommunens samlede bilflåde m.m.

Opsummering

Der er siden starten på kommunens arbejde med at blive en CO2-neutral virksomhed blevet opdateret en række ting i forbindelse med klimaregnskabet. Det nyeste er muligheden for at bruge en skovregnskabsmodel, der er væsentligt mere præcis i forhold til at opgøre den årlige CO2-ændring i kommunens skove. Da modellen er mere præcis, anbefaler Teknik- og Miljøafdelingen at den model tilvælges fra 2023 og frem til kommunens klimaregnskaber. Alternativet er at vente på opdaterede faktorer for de geografiske regnskaber og fortsætte som hidtil.

Borgerinddragelse

.

Økonomi

.

Bilag

Bilag 1 - Bilag til beslutningsprotokol KMU vedr. Sag 7 Klimaregnskab_skove

Punkt 8: 8. Orientering om uddeling af puljemidler fra grøn pulje

24/4690

Resume

Der har været en ansøgningsrunde i Grøn pulje, som følge af de midler, der stammer fra opstillingen af vindmøller ved Marsvinslund.

8 ansøgninger får tilbudt bevilling på i alt 1.032.404,80 kr. ekskl. moms af puljen, hvilket efterlader en sum på 209.595,20 kr. til kommende ansøgningsrunder. Projekterne, der har fået bevilliget midler, inkluderer bl.a. en aktivitetsskov i Sjørslev-Demstrup, varmeprojekter hos de allernærmeste naboer og en fornyelse af byanlægget i Vium.

Indstilling

Teknik- og Miljøchefen indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget

- at orientering om uddeling af puljemidler fra grøn pulje tages til efterretning.

Beslutning Klima- og Miljøudvalget den 08-04-2024

Taget til efterretning.

Ej til stede Martin Jakobsen (C)

Beskrivelse af sagen

Grøn pulje er en ordning for vedvarende energi, som folketinget har vedtaget i 2020. I ordningen skal opstillere af vedvarende energi-anlæg indbetale et beløb til kommunen, som afhænger af størrelsen på tilslutningen af vedvarende energi til elnettet.

De indbetalte midler er tiltænkt de mennesker, der bliver påvirket forholdsvist mest af de vedvarende energianlæg. Puljen kan bruges bredt og gå til både private formål eller til foreninger og andet, som er indenfor seks gange møllehøjde fra møllerne eller lokale i kommunen.

Der har været en ansøgningsrunde med midler fra opstillingen af tre vindmøller ved Marsvinslund. Puljen lød i alt på 1.350.000 kr. inklusiv 8% til administration.

Formandskabet for Sundheds- og Nærhedsudvalget og Klima- og Miljøudvalget har kigget på ansøgningerne og indstillet, hvilke projekter, der skulle have tilbudt bevilling til Sundheds- og Nærhedsudvalget. Sundheds- og Nærhedsudvalget har besluttet at godkende indstillingen.

Dette betyder, at alle ansøgningsberettigede projekter får tilbudt tilsagn af midler. 8 ansøgninger får tilbudt i alt 1.032.404,80 kr. ekskl. moms af puljen, hvilket efterlader en sum på 209.595,20 kr. til kommende ansøgningsrunder efter de 8% til administration er fratrukket. Projekterne får bevilliget midlerne under forudsætning af, at de lever op til de forskellige myndighedskrav, at de kan gennemføres, og at midlerne bruges som ansøgt. Vedhæftet findes en oversigt over ansøgningerne samt hvilke, der har fået tilbudt tilsagn.

I vurderingen af ansøgningerne har formandskaberne særligt lagt vægt på at bevillige almenyttige projekter, der kommer lokalsamfundet til gavn, men har også samtidig ville tilgodese de borgere, der bliver berørt forholdsvist mest af anlæg og drift af vindmøllerne.

Grøn pulje fra juli 2024:

Som følge af en ny aftale fra december 2023 Klimaaf-tale om mere grøn energi fra sol og vind på land 2023, vil grøn pulje blive justeret fra juli 2024 på følgende aspekter:

- Grøn pulje øges med 150%
- Opstillere får mulighed for at indbetale til grøn pulje i årlige rater, f.eks. over 5-10 år.
- Grøn pulje kan deles frivilligt på tværs af nabokommuner, som kan være aktuelt, når et vedvarende energianlæg opstilles nær en kommunegrænse.
- Forbedrede muligheder for at dialog om midler fra grøn pulje kan igangsættes samtidigt med lokalplanen for anlæggene, ved at vejlede kommuner om praksis og muligheder herfor.

Aftalen vil benytte tidspunktet for byggetilladelsen som skæringspunkt for, hvornår justeringerne får virkning. Aftalen findes vedhæftet.

Borgerinddragelse

.

Økonomi

.

Bilag

Bilag 1 - Ansøgninger og bevillinger

Bilag 2 - Klimaaf tale om mere grøn energi fra sol og vind på land 2023

Punkt 9: 9. Orientering om naturbaseret klimatilpasningsprojekt i og langs Gudenåen

23/5895

Resume

Klima- og Miljøudvalget fik 4. marts 2024 præsenteret ideer til et ådalsprojekt fra Silkeborg Langsø til indløb i Tange Sø, baseret på viden fra de historiske kort over Gudenåen fra 1850'erne.

Udvalget besluttede på mødet at arbejde videre med de præsenterede projektideer. Det blev samtidig besluttet, at Gudenåkomitéens Gudenåplans fire strategiske indsatsområder skal gælde for projektet;

- klimarobust ådal,
- mere og bedre natur,
- rent vandmiljø og ren Randers Fjord,
- friluftsliv.

På mødet gives en kort opsummering af fremlæggelserne fra 4. marts 2024, og projektideerne drøftes.

Indstilling

Teknik- og Miljøchefen indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

- at ideerne om et naturbaseret klimatilpasningsprojekt i og langs Gudenåen drøftes og
- at orienteringen tages til efterretning

Beslutning Klima- og Miljøudvalget den 08-04-2024

Indstillingen godkendt. Der planlægges et informationsmøde for lodsejerne langs Gudenåen.

De fremviste plancher vedlægges protokollen.

Ej til stede Martin Jakobsen (C)

Beskrivelse af sagen

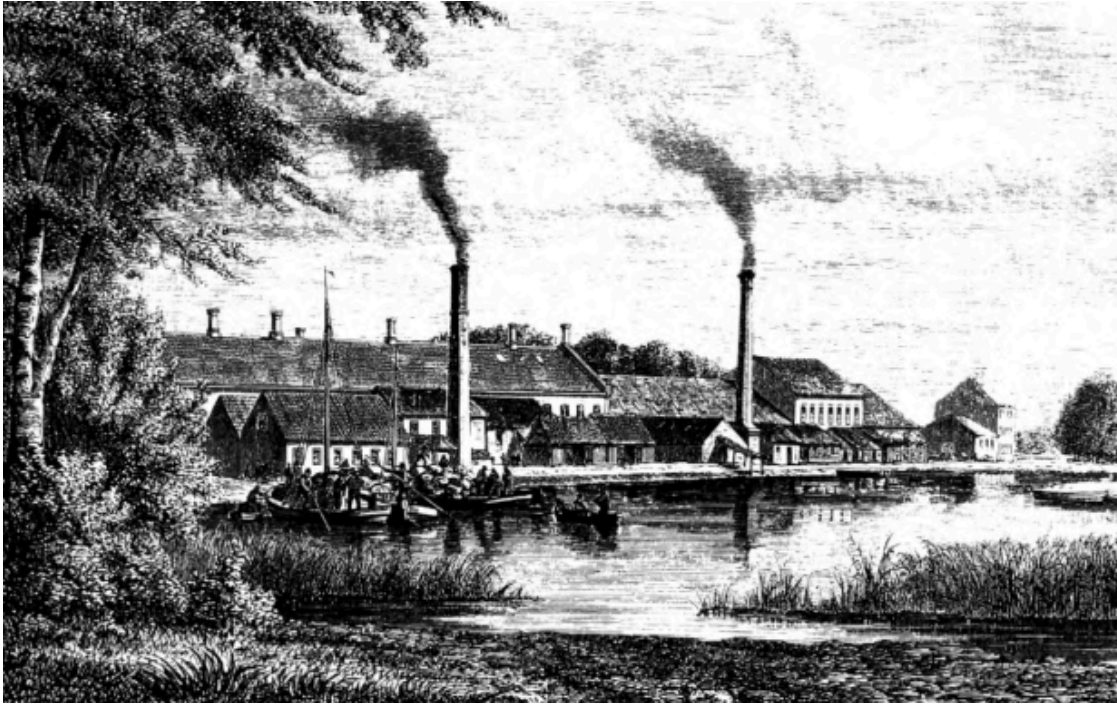
På udvalgs møde 4. marts 2024 blev Klima- og Miljøudvalget præsenteret for ideer til et ådalsprojekt fra Silkeborg Langsø til indløb i Tange Sø baseret på historiske kort over Gudenåen fra 1700-tallet.

Teknik- og Miljøafdelingen fik ultimo 2023 georefereret den digitaliserede udgave af det kongelige biblioteks opmåling af Gudenåen fra 1700-tallet. Den gamle opmåling havde til formål at kortlægge adgangen til ressourcerne i Søhøjlandet via Gudenåen samt vise, hvor udfordringerne for en udbygning af den allerede eksisterende pramdragerdrift var.

Vandbygningsinspektør C. Carlsen blev i 1845/46 pålagt af Generaltoldkammeret at undersøge, hvordan forholdene for pramfarten på Gudenåen kunne forbedres. Carlsen analyserede i sin rapport de forhold, der havde indflydelse på sejladsen, herunder åens bredde, dybde, strømningshastighed, vandmængde og vandstandsforhold. Resultatet af opmålingen viste, at Gudenåen på strækningen fra Silkeborg til Ans flere steder var for lavvandet og for bred til at optimere pramdragerdriften.

På nationalt plan blev det derfor besluttet at forbedre forholdene for pramfarten ved at uddybe og indsnævre Gudenåen i overensstemmelse med Carlsens anbefalinger i rapporten. Det omfattende reguleringsprojekt med at uddybe og indsnævre Gudenåen blev fuldført i 1859.

De historiske kort fra før reguleringsprojektet er så detaljerede og præcist opmålt, at det i dag er muligt at udtrække vandløbsdata, såsom Gudenåens oprindelige bredde, dybde og faldforhold m.m.

I midten af 1840'erne blev Silkeborg papirfabrik anlagt. Fabrikken lå direkte ved Gudenåen, så man kunne udnytte både vandkraften samt transportmuligheden til Randers. Fabrikken havde sin egen ladeplads, hvorigennem såvel råvarer som færdigvarer passerede (Tegning af Ludvig Ipsen, Illustreret Tiden de 1865).

Det er med udgangspunkt i, hvordan Gudenåen så ud for 250 år siden, at Silkeborg Kommune nu kan arbejde på at genskabe det gamle å-forløb fra før åen, blev reguleret. Kongstanken er at give mere plads til vandet samt skabe mere natur langs og i Gudenåen

På udvalgs møde 4. marts 2024 blev det besluttet at fortsætte arbejdet med de på mødet fremlagte ideer samt besluttet, at projektideen skal følge Gudenåkomitéens fire strategiske indsatsområder: en klimarobust ådal, forbedret natur, bevarelse af rent vandmiljø og sundhed for Randers Fjord samt fremme af friluftsliv.

På mødet gives en kort opsummering af fremlæggelserne fra 4. marts 2024, og projektideerne drøftes.

Borgerinddragelse

.

Økonomi

Udgifter til projektudviklingen af et naturbaseret klimatilpasningsprojekt afholdes indtil videre af bevillingen ”Generelle klimatilpasningsindsatser langs Gudenåen”.

Bilag

Bilag 1 - Bilag til beslutningsprotokol KMU vedr. Sag 9 Historiske kort over Gudenåen i Silkeborg

Bilag 2 - Bilag til beslutningsprotokol KMU vedr. Sag 9 Gudenåkomitéens Gudenåplan

Punkt 10: 10. Orientering om status på nyt regulativ for Gudenåen

22/218

Resume

Silkeborg Kommune er i samarbejde med Favrskov, Viborg og Randers Kommuner i gang med at reviderer det gældende regulativ for Gudenåen på strækningen Silkeborg – Randers.

Det fælleskommunale udkast til regulativet er i øjeblikket under vurdering i henhold til EU's habitatdirektiv og vandrammedirektiv. På udvalgsrådet vil der, under forudsætning af at vurderingerne er modtaget, blive orienteret om resultatet af vurderingerne.

Derudover indeholder sagsfremstillingen en kort gennemgang af det hidtidige forløb for regulativarbejdet i forbindelse med Gudenåen.

Indstilling

Teknik- og Miljøchefen indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

- at orienteringen om status på nyt regulativ for Gudenåen på strækningen Silkeborg – Randers tages til efterretning.

Beslutning Klima- og Miljøudvalget den 08-04-2024

Taget til efterretning. Susanne Jacobsen (V) undlod at tage punktet til efterretning.

De fremviste plancher vedlægges protokollen.

Ej til stede Martin Jakobsen (C)

Beskrivelse af sagen

Fælles kommunal regulativrevision 2021 -2024

På møde 3. februar 2021 traf Klima- og Miljøudvalget beslutning om at genoptage revisionen af et fælles regulativ for Gudenåen på strækningen Silkeborg - Randers, i samarbejde med de andre tre kommuner langs Gudenåen: Favrskov, Viborg og Randers Kommuner. Der blev nedsat en politisk styregruppe til at følge regulativarbejdet bestående af én til to repræsentanter fra hver af de fire kommuner.

På det politiske styregruppemøde 5. oktober 2021 blev det besluttet, at forvaltningerne i de fire kommuner skulle arbejde videre med et regulativ med én årlig grødeskæring på syv meter mellem Silkeborg og Tange Sø, én årlig grødeskæring på 10 meter mellem Tange Sø og Randers samt mulighed for ekstraordinær skæring efter objektive, kontrollerbare kriterier. Klima- og Miljøudvalget udpegede på udvalgsrådet 7. marts 2022 udvalgets formand og næstformand til deltagelse i de kommende styregruppemøder.

Tidsforløb for regulativarbejdet:

Styregruppemøde i Silkeborg 5. okt. 2021	Beslutning om et fælleskommunalt regulativ med vedligeholdelses-bestemmelser der kan indeholdes i en habitatskonsekvensvurdering
Styregruppemøde i Favrskov 22. nov. 2022	Gennemgang af de centrale bestemmelser i regulativforslaget samt forventet tidsplan
Statusmail til Styregruppen 16. juni 2023	I mailen beskrives hvorfor den forventede tidsplan for regulativforslaget rykkes til forår 2024. *Mailen er gengivet nedenfor
Regulativforslag sendt i udbud 30. okt. 2023	Vurdering af regulativforslaget efter EU Habitatdirektiv og Vandrammedirektiv sendt i udbud. Rådgiverfirmaet Niras vandt opgaven
Frist for aflevering af opgaven 1. april 2024	Herefter skal regulativudkastet sagsbehandles efter Miljøvurderingsloven og Naturbeskyttelsesloven.

*Statusmail 16. juni 2023 sendt til den politiske styregruppe:

” På sidste møde den 2. november 2022 på rådhuset i Favrskov Kommune, blev I præsenteret for de centrale bestemmelser i regulativudkastet. Samtidig blev der fremlagt en forventet tidsplan.

Forvaltningerne i de fire kommuner har siden mødet arbejdet videre med sagsbehandlingen. Fra de indledende drøftelser med to eksterne rådgivere omkring habitatvurderingen, har det vist sig at være nødvendig at præcisere regulativudkastets

bestemmelser omkring oprensning og ekstraordinær grødeskæring således at habitatvurderingen kan igangsættes. Det er mere specifikt den samlede virkning sammen med opstemningen ved Tange, der medfører en risiko for at habitatvurderingen ender med en samlet negativ påvirkning af særligt beskyttede arter (habitarterne), hvilket kan umuliggøre vedtagelsen af det nye regulativ. Dette skal være på plads, inden habitatvurderingen igangsættes ved rådgiver. Derudover arbejder forvaltningerne med beskrivelse af vandføringsevnen for Tange Sø (genberegninger og opdatering af regulativbilag) for at leve op til vandløbslovens bestemmelser. Justeringerne har betydet, at den forventede tidsplan er blevet forrykket. Præsentation for styregruppen af regulativudkast med habitatkonsekvensvurdering forventes nu først at være klar i foråret 2024.”

På det aktuelle udvalgs møde vil Teknik- og Miljøafdelingen give en orientering om resultaterne af vurderingerne i henhold til habitatdirektivet og vandrammedirektivet, med den forudsætning at de er modtaget.

Samarbejde om fælles kommunal regulativrevision i årene 2017 - 2021

Det nuværende regulativ for Gudenåen, der strækker sig fra Silkeborg til Randers Fjord, stammer fra 2000 og omfatter de fire kommuner langs Gudenåen: Silkeborg, Favrskov, Viborg og Randers Kommune.

De fire kommuner blev i 2017 enige om et nyt fælles regulativ for strækningen Silkeborg - Randers med mulighed for op til tre årlige grødeskæringer. Samtidigt skulle strømrøden øges i bredden. Baggrunden for ønsket om øget grødeskæring skyldes stigningen i vandstanden i Gudenåen siden 2008, primært som følge af øget vækst af vandplanter. Vandet i Gudenåen er blevet mere klart med gode vækstbetingelser for vandplanter, især efter etableringen af vandremuslingen i 2006.

En politisk styregruppe blev nedsat til at følge arbejdet med regulativet, bestående af en til to repræsentanter fra hver af de fire kommuner.

Habitatkonsekvensvurderingen efter EU's habitatdirektiv af udkast til nyt fællesregulativ med de politiske besluttede retningslinjer for grødeskæring konkluderede i 2018, at vedligeholdelsesbestemmelserne i regulativudkastet skader naturtypen ”vandløb med vandplanter” betragteligt, og at det ikke kan udelukkes, at ændringen kan skade ansvarsarten grøn kølleguldsmed. Hvis en habitatkonsekvensvurdering viser, at den ønskede ændring kan give skade på Natura 2000-området, vil det ikke være lovligt for myndigheden at vedtage regulativet.

I den efterfølgende proces kunne de fire Gudenåkommuner ikke blive enige om antallet af ordinære grødeskæringer. Derfor blev Miljø- og Fødevarerministeren i 2019 anmodet om hjælp til at fastlægge antallet af ordinære grødeskæringer til grundlag for revisionen af det nye fælles regulativ for Gudenåen fra Silkeborg til Randers.

Miljøstyrelsen traf afgørelse 21. juni 2021 om antallet af ordinære grødeskæringer, hvori det blev fastslået, at der kan udføres én årlig grødeskæring i det kommende regulativ.

Efter Miljøstyrelsens afgørelse blev arbejdet med revisionen af regulativet i samarbejde med de øvrige tre Gudenå kommuner genoptaget i 2021 under forudsætning af, at det kommende regulativ skal overholde EU's habitatdirektiv.

Arbejdet med lokalt regulativ i årene 2019 - 2020

Silkeborg Byråd besluttede 25. november 2019 at Klima- og Miljøudvalget skulle udarbejde et lokalt regulativ for Gudenåen på strækningen fra Silkeborg Langsø til Tange Sø efter nærmere fastsatte retningslinjer og uafhængigt af de andre kommuner langs Gudenåen.

Retningslinjerne for grødeskæring blev yderligere præciseret på Klima- og Miljøudvalgsmødet 7. oktober 2020.

Retningslinjerne inkluderede bestemmelser om to årlige grødeskæringer med mulighed for en tredje grødeskæring samt en bredere skærebredde end de nuværende 7 meter.

I Natura 2000-områder må man udføre vandløbsvedligeholdelse efter gældende regler, hvis det ikke skader områdernes udpegningsgrundlag. Udpegningsgrundlaget er de arter og naturtyper, som Natura 2000-området er særligt udpeget for at beskytte. I Gudenåen er blandt andet naturtypen vandløb med vandplanter (3260) udpeget.

Regulativudkastet med de besluttede vedligeholdelsesbestemmelser blev efterfølgende vurderet i henhold til EU Habitatdirektivet. Konklusionen fra vurderingen var, at bestemmelserne i regulativudkastet kan give skade på Natura 2000-området.

Sagen blev behandlet på Klima- og miljøudvalgsmødets 2. december 2020.

Brug af udtagelsesbestemmelserne i EU-habitatdirektivet iht. det lokale regulativudkast

På mødet 3. februar 2021 besluttede Klima- og Miljøudvalget at undersøge, om udtagelsesbestemmelserne fra habitatdirektivet kan tages i anvendelse i forbindelse med den udvidede vedligeholdelsespraksis, som besluttet i det lokale regulativudkast fra november 2020 på strækningen fra Silkeborg til Tange Sø.

Beskyttelse af et Natura 2000-område kan kun fraviges i tilfælde, hvor der foreligger bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser, herunder af økonomisk eller social art, og hvor der ikke findes alternativer.

En fravigelse fra habitatdirektivet forudsætter, at der træffes alle de nødvendige kompensationsforanstaltninger for at sikre, at sammenhængen i Natura 2000-netværket bevares. Det skal være bevist, at der ikke findes alternative løsninger. Der skal foreligge tungtvejende grunde og omfattende vurderinger, før en fravigelse kan foretages. Det fremgår af EU-Domstolens retspraksis, at fravigelsesbestemmelsen skal fortolkes restriktivt.

Klima- og Miljøudvalget besluttede 2. juni 2021 at indlede en dialog med Miljøstyrelsen om mulighed for en principbeslutning på den første af de tre betingelser om, hvorvidt der i ønsket om mere grødeskæring i Gudenåen for at

sænke vandstanden langs åen, er tale om væsentlige samfundsmæssige interesser.

På Klima- og miljøudvalgsmødets 4. april 2022 blev redegørelsen til Miljøstyrelsen om mulighed for anvendelse af undtagelsesbestemmelserne i EU-habitatdirektivet fremlagt og godkendt. Det blev besluttet, at formanden sender redegørelsen på vegne af udvalget.

Udvalget rettede derfor 21. april 2022 en henvendelse til Miljøstyrelsen med anmodning om en principbeslutning, hvorvidt de konsekvenser, de periodiske stigninger i Gudenåens vandstand har for arealer og bygninger samt kulturhistoriske og rekreative interesser, kan karakteriseres som væsentlige samfundsmæssige interesser. Miljøstyrelsen svarede på udvalgets henvendelse i et brev dateret 9. august 2022. Udvalgets henvendelse til Miljøstyrelsen samt svaret fra Miljøstyrelsen med bilag er vedlagt dagsordenen.

I svarbrevet gennemgår Miljøstyrelsen reglerne om kompetencer og rollefordeling mellem myndighederne ved ønsket om fravigelse af beskyttelsesbestemmelserne i habitatbekendtgørelsen samt reglerne om fravigelse, som er implementeret i dansk lovgivning gennem habitatbekendtgørelsen. I brevet står desuden, at Miljøstyrelsen gerne yder vejledning i forståelsen af de i habitatbekendtgørelsen indeholdte regler. Det præciseres dog, at det er Silkeborg Kommune, der træffer beslutning om, hvorvidt betingelserne for fravigelse er opfyldt, og i så fald skal der indhentes en udtalelse fra Miljøministeriet.

I bilag 1 til brevet har Miljøstyrelsen udarbejdet vejledende bemærkninger til sagen på baggrund af de oplysninger, som Silkeborg Kommune har fremsendt. Desuden er den hidtidige praksis med fravigelsessager i Danmark inddraget som sammenligningsgrundlag.

I afsnittet ”Alternative løsninger” i bilag 1 anføres det, at en fravigelsesprocedure skal tage udgangspunkt i afsøgningen af alternative løsninger. Silkeborg Kommune bør således først vurdere, om der findes alternativer, som fjerner eller nedsætter påvirkningen på Natura 2000-området, inden der tages stilling til, hvorvidt der er tale om bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser. Med udgangspunkt i helhedsplanen for Gudenåen omtales mulige alternativer, og behovet for stillingtagen til effekten af yderligere grødeskæring i sommerperioden på oversvømmelsesproblemerne om vinteren bemærkes.

I afsnittet ”Bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser” i bilag 1 kommenteres problemer, som kommunen oplever ved oversvømmelser langs Gudenåen i relation til fravigelser. Kommentarerne behandler kulturhistoriske interesser, udvalgte naturtyper (tørvemoser og elle-askeskove), rekreative interesser og bygninger og infrastruktur. For sidstnævnte inddrages betragtninger i forhold til klimasikringsprojektet i Jyllinge Nordmark, som kommunen kan bruge i sin vurdering af, hvorvidt der i den konkrete sag er tale om væsentlige samfundsinteresser. Kommunen skal derudover også udfylde en særlig skabelon om fravigelsen og de kompenserende foranstaltninger i den anledning, som skal sendes til Miljøministeriets departement, der videresender den til EU-Kommissionen. Skabelonen er vedlagt brevet som bilag 2.

Klima- og Miljøudvalget blev på mødet 5. september 2022 orienteret om svaret fra Miljøstyrelsen. Udvalget tog orienteringen til efterretning.

Teknik- og Miljøafdelingen vurderer, at et naturbaseret klimatilpasningsprojekt i Gudenåen, som præsenteret ud fra de historiske kort på udvalgsmødet 4. marts 2024 er at betragte som en alternativ løsning jævnfør bemærkningerne i svarbrevet fra Miljøstyrelsen i henhold til helhedsplanen for Gudenåen.

Betydningen af et nyt regulativ

I det gældende regulativ for Gudenåen er kravet til vandføringsevnen, at vandspejlet i Gudenåen ved en bestemt vandføring i marts – april måned ikke må overstige angivne koter på et antal stationer, som er fastlagt i regulativet. Silkeborg Kommune har i perioden 2010-2021 i lighed med de tre andre Gudenå Kommuner gennemført kontrol af vandføringsevnen efter bestemmelserne i regulativet ud fra en konstrueret kontrolgraf. Grafen var konstrueret ud fra de i regulativet angivne koter.

Den anvendte metode blev imidlertid underkendt af Miljø- og Fødevareklagenævnet i juni 2021. Ifølge nævnets afgørelse skal vandføringsevnen i Gudenåen i stedet kontrolleres ud fra opmålingen fra 1997, som ligger til grund for fastlæggelse af den vandføringsevne, der er kravsat i regulativet. Desværre er opmålingen fra 1997 behæftet med så stor usikkerhed og væsentlige mangler, at den vurderes ikke anvendelig som regulativmæssig reference for kontrol af vandføringsevnen i Gudenåen.

Det er derfor yderst vigtigt at få udarbejdet og godkendt et nyt regulativ for strækningen, hvor kontrolmetoden fastlægges og beskrives så den er praktisk muligt. Hvis Silkeborg Kommune ikke kan påvise at vandføringsevnen opfylder kravene i regulativet, er kommunen meget dårligt stillet ifm. evt. fremtidige erstatningssager.

Silkeborg Kommune har 14. december 2023 på anmodning af Vandløbslauget GST og Gudenådalens Lodsejerforening truffet afgørelse om ikke at foretage oprensning af Gudenåen mellem Silkeborg og Tange Sø på baggrund af vinterkontrol af vandføringsevnen foretaget i 2023. Afgørelsen er den 10. januar 2024 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af Vandløbslauget GST og Gudenådalens Lodsejerforening.

Borgerinddragelse

Økonomi

Udgifter til udarbejdelse af fælles regulativ på strækningen Silkeborg – Randers deles med de tre andre Gudenåkommuner.

Bilag

Bilag 1 - Miljøstyrelsens brev til Silkeborg Kommune om væsentlige samfundsmæssige interesser 9. aug. 2022

Bilag 2 - Bilag 1 til Miljøstyrelsens brev til Silkeborg Kommune om væsentlige samfundsmæssige interesser 09.08.2022

Bilag 3 - Bilag 2 til Miljøstyrelsens brev til Silkeborg Kommune om væsentlige samfundsmæssige interesser 09082022

Bilag 4 - Bilag til beslutningsprotokol KMU vedr. Sag 10 Gudenaaregulativ

Punkt 11: 11. Beslutning om at prioritere vådområdeindsatsen i oplandet til Randers Fjord

24/3442

Resume

Kommunerne i oplandet til Randers Fjord har et fælles ansvar for at gennemføre de indsatser, som er fastlagt i statens vandområdeplaner, da der ikke er god miljøtilstand i fjorden. Der er et behov for at reducere udledningen af kvælstof og fosfor til vandløb, søer og fjorden gennem genskabelse af vådområder og vådlægning af lavbundsJORDE. Indsatserne er fuldt finansieret af staten og er baseret på frivillighed hos lodsejerne.

Kommunerne har arbejdet med opgaven i to vandplanperioder siden 2010, hvor det ikke er lykkedes at komme i mål med de reduktioner, som staten havde fastlagt. Vi er nu startet på 3. og sidste planperiode, som løber indtil 2027.

Vandoplandsstyregruppen for Randers Fjord-oplandet sendte i december 2022 en række anbefalinger til værktøjer, som kommunerne kunne bruge, og opfordrede til at kommunerne afsatte flere ressourcer til opgaven, samt arbejdede mere målrettet på at gennemføre projekter i tilknytning til Gudenåens hovedløb.

Vandoplandsstyregruppen har nu sendt en opfølgende opfordring til at prioritere arbejdet højt og gå aktivt ind i at gennemføre indsatserne, i tæt samarbejde med de lokale landbrugsorganisationer.

Indstilling

Teknik- og Miljøchefen indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

- at opfordringen fra Vandoplandsstyregruppen for Randers Fjord-oplandet tiltrædes

Beslutning Klima- og Miljøudvalget den 08-04-2024

Udsat.

Beskrivelse af sagen

Den økologiske tilstand i Randers Fjord er ikke god. Sigtbarheden i vandet er lavere end hvad den naturligt burde være og har været tidligere, ligesom ålegræssets udbredelse er gået meget tilbage. Gudenåkomitéen arbejder som vandoplandsstyregruppe sammen med de øvrige kommuner i oplandet på at skabe en ren Randers Fjord med gode miljøforhold og rent vand (VOS Randers Fjord).

Randers Fjord-oplandet omfatter 13 kommuner. De politisk valgte repræsentanter i Gudenåkomitéens 8 kommuner fungerer som grundstammen i VOS for oplandet, med deltagelse af repræsentanter for de øvrige 6 kommuner efter interesse.

Kommunerne i oplandet har et fælles ansvar for at leve op til de reduktionskrav som staten fastlægger i vandområdeplanerne. Den enkelte kommune vælger dog selv hvilke og hvor mange projekter den gennemfører. Indsatsen finansieres af staten gennem en tilskudsordning, som kommunerne søger. For at nå i mål med opgaven forudsætter det, at alle kommunerne bidrager til indsatsen. Kommunerne har dog også mulighed for at overlade projekter til Naturstyrelsens lokale enheder.

De fleste kommuner i oplandet har arbejdet med indsatsen i lang tid, og opnået stor erfaring med opgaven. Der er et stort og bredt fokus på at levere på udtagningsindsatserne. Nye tiltag er undervejs, og derfor er forudsætningerne for at nå i mål inden 2027 bedre end tidligere, om end det stadig er en stor opgave. VOS Randers Fjord har en fælles ambition om at nå helt i mål med indsatsen i den nuværende 3. planperiode, og har derfor sendt en opfordring til de politiske udvalg i de 13 kommuner om at holde opgaven højt prioriteret og gå aktivt ind i opgaven. Henvendelsen er vedlagt som Bilag 1.

Økonomi

Kommunerne får tildelt DUT-midler til det overordnede arbejde med gennemførelse af vandområdeplanerne. Til de konkrete projekter søges om tilskud fra staten til både forundersøgelse og gennemførelse af projekterne. I tilskuddet indgår foruden midler til bl.a. konsulentbistand, jordfordeling og anlægsarbejde også refusion for den tid egne medarbejdere anvender til opgaven. Arbejdet med at etablere vådområder er således langt hen ad vejen dækket af midler fra staten. I 3. planperiode er der fra statens side derudover afsat ekstra midler til kommunernes faciliterende opgave, ligesom landbruget gennem Udtagningskonsulenter også har fået ressourcer til at understøtte kommunerne, især i den opsøgende indsats.

Bilag

Bilag 1 - Henvendelse fra Gudenåkomitéen VOS Randers Fjord til kommunernes fagudvalg_Silkeborg.pdf

Punkt 12: 12. Orientering om Kystvandrådet for Limfjordens foreslåede indsatser

24/3442

Resume

Limfjordsrådet og en række kommuner i oplandet til den centrale del af Limfjorden nedsatte i 2023 et kystvandråd, som nu har udarbejdet to forslag til et indsatsprogram, der skal sikre god økologisk tilstand i fjorden.

Indstilling

Teknik- og Miljøchefen indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

- at orienteringen tages til efterretning

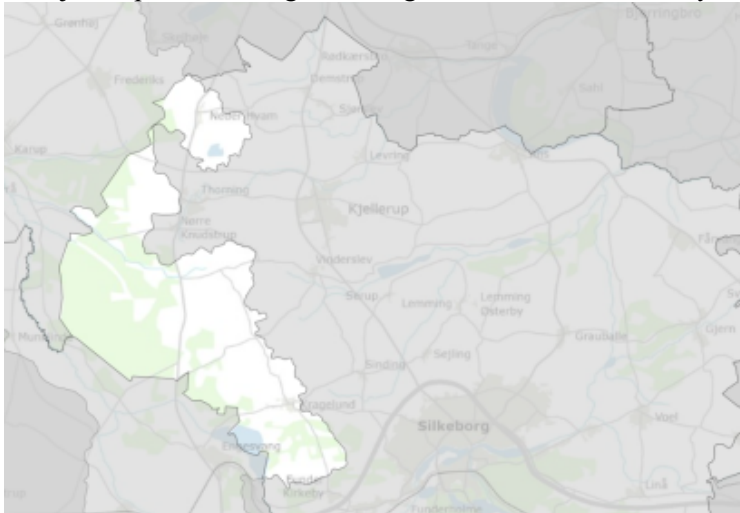
Beslutning Klima- og Miljøudvalget den 08-04-2024

Udsat.

Beskrivelse af sagen

Miljøstyrelsen åbnede i 2022 mulighed for på landsbasis at nedsætte fire kystvandråd, der havde til opgave at udarbejde mindst et indsatsprogram, for hvordan der kan opnås god økologisk tilstand i konkrete kystvande. Viborg Kommune søgte på vegne af Limfjordsrådet om at etablere et kystvandråd for den centrale del af Limfjorden, som består af Hjarbæk Fjord, Skive Fjord, Lovns Bredning, Risgårde Bredning og Bjørnsholm Bugt. Miljøstyrelsen imødekom ansøgningen i februar 2023, hvorefter Limfjordsrådet etablerede et bredt funderet kystvandråd, som gennem 2023 udarbejdede to forslag til et indsatsprogram.

Teknik- og Miljøafdelingen har ikke været en del af kystvandrådets embedsmandsgruppe, da kommunens andel af Limfjordsoplandet er begrænset, og der er forholdsvis stor fysisk afstand til Limfjorden.

De ufarvede arealer udgør Silkeborg Kommunes andel af Limfjordsoplandet.

Kystvandrådets to foreslåede indsatsprogrammer handler primært om at begrænse den mængde kvælstof, der bliver tilført fjorden, og sekundært om at reducere fosfortilførslen. De konkrete indsatser omfatter især etablering af vådområder og ophør af dyrkning i ådale, samt forbedret rensning af spildevand fra kloakerede områder og dambrug.

En kort version af kystvandrådets resultater og anbefalinger er tilgængelig digitalt: [Pjece med Kystvandrådets resultater og anbefalinger](#).

Teknik- og Miljøafdelingen vurderer, at de foreslåede indsatser ikke umiddelbart berører arealer eller aktiviteter i Silkeborg Kommune.

Yderligere materiale om Kystvandrådet for Limfjorden kan tilgås på Viborg Kommunes hjemmeside: [Materiale om Kystvandrådet for den centrale del af Limfjorden](#)

Borgerinddragelse

I Kystvandrådet har der deltaget landboforeninger, muslinge- og akvakulturerhverv, kommunale spildevandsselskaber, grønne organisationer, jægere, lystfiskere og rekreative brugere af fjorden.

Økonomi

Realisering af de foreslåede indsatser forventes at skulle ske ved, at de enkelte kommuner søger og opnår tilsagn om tilskud under de tilgængelige tilskudsordninger knyttet til Vandområdeplan 2021-2027.

Punkt 13: 13. Drøftelse af input til anlægsbudget 2025-2034 for Klima- og Miljøudvalget

24/4871

Resume

Som et led i udarbejdelsen af anlægsbudgettet for 2025-2034 drøfter fagudvalgene input til anlægsbudgettet. Fagudvalgenes drøftelser samles efterfølgende og vil indgå i Økonomi- og Erhvervsudvalgets beslutning i juni 2024 af input fra fagudvalgene og byrådets arbejde med anlægsbudgettet i august til oktober. Silkeborg Kommunes økonomiske politik fastlægger et niveau for bruttoanlæg på 375 mio. kr. årligt. Byrådets beslutninger indtil nu betyder, at der i årene 2025-2028 på nuværende tidspunkt er et bruttoanlægsniveau meget tæt på 375 mio. kr. i gennemsnit. I 2025 er der et niveau på ca. 400 mio. kr. Der lægges derfor op til, at fagudvalgene drøfter helt nødvendige anlæg, som efter udvalgets vurdering bør indgå i årene 2025-2028 samt at udvalget drøfter input til anlægsbudgettet inden for udvalgets område på lang sigt (2029-2034).

Indstilling

Teknik- og Miljøchefen indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

- at drøfte om der er anlæg i det nuværende anlægsbudget, som kan udgå eller skubbes til 2029-2034,
- at drøfte og prioritere hvilke anlægsprojekter, som bør indgå i anlægsbudgettet på lang sigt (2029-2034),
- at drøfte om der er nye anlæg, som er helt nødvendige og derfor bør indgå i anlægsbudgettet for 2025-2028.

Beslutning Klima- og Miljøudvalget den 08-04-2024

Udsat

Beskrivelse af sagen

Som et led i udarbejdelsen af anlægsbudgettet for 2025-2034 drøfter fagudvalgene input til anlægsbudgettet. Fagudvalgenes drøftelser samles efterfølgende og indgår i byrådets drøftelse af anlægsbudgettet. Fagudvalgsdrøftelserne tager udgangspunkt i det nuværende anlægsbudget og en samlet administrativ vurdering af, hvilke anlægsbehov der er for perioden 2025-2034. Budgetmæssige muligheder og opmærksomhedspunkter I det nuværende overslagsår 2025 er der budgetteret med ca. 25 mio. kr. mere end målsætningen om et bruttoanlægsbudget på 375 mio. kr., mens der i 2026-2028 er budgetteret med ca. 60 mio. kr. mindre end målsætningen for de tre år under et.

I perioden 2029-2034 er der på nuværende tidspunkt god plads, hvis målsætningen om 375 mio. kr. i bruttoudgifter fastholdes.

Dette udgangspunkt skal sammenholdes med, at det af budgetaftalen for 2024 fremgår, at en række større anlægsprojekter ønskes prioriteret og at flere af projekterne formentlig vil skulle indarbejdes i anlægsbudgettet i perioden 2025-2028. Samlet set medfører det, at der i 2025 ikke er luft til nye anlæg med mindre, at eksisterende anlæg skubbes eller udgår, mens der i perioden 2026-2028 også vil være behov for prioriteringer, hvis de tilkendegivne anlægsønsker skal indarbejdes i budgettet.

Hovedlinjer for fagudvalgsdrøftelsen

Økonomi- og Erhvervsudvalget drøftede 20. februar 2024 hovedlinjer for anlægsbudgettering for 2025-2034 og besluttede følgende udgangspunkt for fagudvalgenes drøftelser:

Mulighederne for nye anlæg i årene 2025-2028 vil være yderst begrænset, idet rammen for anlæg i de pågældende år samlet ligger på niveau med målsætningen om 375 mio. kr. årligt.

I 2029-2034 er der luft til prioriteringer af nye anlæg. Mulighederne vil afhænge af prioriteringen af en række større anlægsprojekter, herunder dem, der er nævnt ovenfor og i budgetaftalen for 2024.

Der opfordres derfor til,

- at fagudvalgene for perioden 2025-2028 drøfter, hvorvidt der er anlægsprojekter som ikke er nødvendige og i videst muligt omfang kun prioriterer nye anlæg, hvis der er andre anlæg indenfor eget fagudvalgsområde, som kan udskydes til 2029-2034 eller som kan udgå,
- at fagudvalgenes ønsker til nye anlæg i videst muligt omfang placeres i perioden 2029-2034

Når fagudvalgene har drøftet input til anlægsbudgettet, vil alle anlægsprioriteringer blive samlet og forelagt Økonomi- og Erhvervsudvalget i juni måned med henblik på godkendelse af udkast til byrådets 1. behandling af budgettet i august 2024.

Beskrivelse af det vedlagte materiale

I udvalgets drøftelse indgår følgende bilag:

- 1) Aktuel anlægsoversigt 2025-2034
- 2) Oversigt over anlægsskema til fagudvalgsdrøftelse
- 3) Beskrivelse af nye anlægsprojekter som administrationen efter en faglig vurdering mener bør overvejes i forbindelse med budgetårene 2025-2034.

Punkt 14: 14. Drøftelse og eventuel beslutning om emner til generalforsamling i Silkeborg Forsyning A/S

24/5782

Resume

I overensstemmelse med vedtagne retningslinjer gives byrådet mulighed for at komme med emner til behandling på den ordinære generalforsamling i Silkeborg Forsyning A/S i maj 2024.

Indstilling

Teknik- og miljøchefen indstiller til byrådet,

- at dagsorden til generalforsamling i Silkeborg Forsyning A/S drøftes, og
- at der på baggrund af drøftelsen eventuelt træffes beslutning om emner til behandling på generalforsamlingen.

Beslutning Klima- og Miljøudvalget den 08-04-2024

Drøftet.

Ej til stede Martin Jakobsen (C) & Peter Sig Kristensen (Ø)

Beskrivelse af sagen

Byrådet vedtog 28. november 2023 retningslinjer for emner til generalforsamlinger i Silkeborg Forsyning. I overensstemmelse med disse retningslinjer skal der behandles en politisk drøftelses- og beslutnings sag om mulige emner til dagsordenen for den kommende generalforsamling i Silkeborg Forsyning, herunder af hensyn til den politiske forvaltning af Klima- og Miljøudvalgets ressortområde.

Generalforsamlingen afholdes 28. maj 2024.

Silkeborg Kommune har ikke modtaget dagsordenen endnu, hvorfor en drøftelse må tage udgangspunkt i følgende emner, jf. vedtægterne for Silkeborg Forsyning:

- Valg af dirigent
- Forelæggelse af årsrapport til godkendelse
- Beslutning om anvendelse af overskud eller dækning af underskud i henhold til den
- godkendte årsrapport
- Godkendelse af bestyrelses honorar
- Valg af medlemmer til bestyrelsen
- Valg af revisor

Såfremt den endelige dagsorden modtages inden politisk behandling, udsendes, udleveres eller vedhæftes den som bilag.

Punkt 15: 15. Orientering om træfældning ved Søtorvet

23/12256

Resume

Erstatningskrav er fremsendt til skadevolder.

Sagsbehandling i forhold til overtrædelse af naturbeskyttelsesloven er igangsat.

Indstilling

Teknik- og Miljøchefen indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

- at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Klima- og Miljøudvalget den 08-04-2024

Taget til efterretning.

Ej til stede Martin Jakobsen (C) & Peter Sig Kristensen (Ø)

Beskrivelse af sagen

Silkeborg Kommune har fremsat erstatningskrav for de fældede træer ved Remstrup Å. Modparten har efterfølgende fremsendt deres vurdering af træernes værdi. Der har været flere gensidige orienteringsmøder mellem parterne.

Der er udarbejdet et notat om flagermus i området. Notatet indgår i kommunens håndhævelsessag i henhold til naturbeskyttelseslovens § 73 (overtrædelse af naturbeskyttelseslovens § 3). Sagsbehandlingen er igangsat, og vil munde ud i en fysisk- eller retlig lovliggørelse.

Der gives en orientering på mødet.

Borgerinddragelse

.

Økonomi

.

Punkt 16: 16. Behandling af anmodning fra Peter Sig Kristensen vedr. udarbejdelse af notat med det politiske råderum i sagen om Grauballegaard biogas

23/26132

Resume

Byrådsmedlem Peter Sig Kristensen har anmodet om at få en sag på udvalgets dagsorden, Klima- og Miljøudvalget kan tage stilling til, om der skal udarbejdes et notat med det politiske råderum i sagen om Grauballegaard biogas.

Indstilling

Formanden for Klima- og Miljøudvalget fremsender sagen til udvalgets behandling

Beslutning Klima- og Miljøudvalget den 08-04-2024

Udvalget besluttede, at der ikke skal udarbejdes et notat med det politiske råderum om Grauballegaard biogas.
Ej til stede Martin Jakobsen (C) & Peter Sig Kristensen (Ø)

Beskrivelse af sagen

Byrådsmedlem Peter Sig Kristensen har anmodet om, at Klima- og Miljøudvalget tager stilling til, om der skal udarbejdes et notat med det politiske råderum i sagen om Grauballegaard biogas.

”Klima- og Miljøudvalget beder med notatet Silkeborg Kommunes administration redegøre for en eller flere politiske handlemuligheder ift. problematikkerne relateret til Grauballegaard Biogas’s miljøgodkendelse eller andre relevante forhold ved anlæggets drift, herunder fordele og ulemper ved den eller de mulige handlinger.

Der henvises til gentagne borgerhenvendelser samt nylige omtaler i Midtjyllands Avis:

<https://www.midtjyllandsavis.dk/artikel/bf9e6da2-28bd-4931-a6e7-0796ebc90c1a/>

<https://www.midtjyllandsavis.dk/artikel/06d8fab9-e6ab-4417-b6f8-ab7201bc3a4d/>

<https://www.midtjyllandsavis.dk/artikel/65b76136-3866-4f1f-a45a-3e3b68b5efdc/>

Notatet ønskes udarbejdet senest til udvalgs møde i Klima- og Miljøudvalget 6. maj 2024.

Punkt 17: 17. Til orientering KMU 08.04.2024

23/26132

Beslutning Klima- og Miljøudvalget den 08-04-2024

Taget til efterretning.

Ej til stede Martin Jakobsen (C) & Peter Sig Kristensen (Ø)

Beskrivelse af sagen

A)

Arbejdsplan for 2024 vedr. Klima- og Miljøudvalget er vedlagt

B)

Miljø- og Fødevareklagenævnet har 8. februar 2024 stadfæstet Silkeborg Kommunes afslag på nedlæggelse af et beskyttet dige på ca. 90 meter. Klagenævnet er enige i kommunens vurdering af digets kulturhistoriske og biologiske værdi og at en forbedring og mere hensigtsmæssigt drift af markerne ikke er et særligt tilfælde, som kan give anledning til en nedlæggelse af diget.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har samtidig ændret kommunes afslag på dispensation til terrænændringer inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen til en dispensation. Det drejer sig om en mindre strækning af et dige (ikke beskyttet) med en højde på ca. 25-30 cm. Klagenævnet har vurderet at eventuelle arkæologiske lag på strækningen er ødelagt af tidligere læhegn og at der er tale om en beskeden terrænændring på maksimum 30 cm, som ikke påvirker ind- og udsynet fra fortidsmindet. Derfor kan der, rent undtagelsesvis, meddeles dispensation.

Sagsnr. på afgørelsen: 21/07885

C)

Der afholdes borgermøde om CO2-lagring i undergrunden på Mosaikken i Kjellerup 6. maj. Der bliver holdt oplæg fra bl.a. Energistyrelsen og mulighed for at stille spørgsmål fra borgerne.

D)

I uge 17 afholder Silkeborg Bibliotekerne 'Uge 17 - Bibliotekernes Verdensmålsuge'. Lørdagen, d. 27. april, kommer til at være en 'Klimadag', som bliver arrangeret af bibliotekerne i samarbejde med Silkeborg Forsyning, Klimasekretariatet og Klima- og Miljøudvalgets udvalgsformand [se her: silkeborgbib.dk/uge17-bibliotekernes-verdensmaalsuge](https://silkeborgbib.dk/uge17-bibliotekernes-verdensmaalsuge).

Bilag

Bilag 1 - Arbejdsplan for Klima- og Miljøudvalget 2024.docx

Bilag 2 - Bilag til beslutningsprotokol KMU - Sag 3 ARP

Bilag 3 - Bilag til beslutningsprotokol KMU vedr. Sag 5 ARP

Punkt 18: 18. Underskriftsside

Beslutning Klima- og Miljøudvalget den 08-04-2024

Protokollen underskrevet.

Ej til stede Martin Jakobsen (C) & Peter Sig Kristensen (Ø)

Beskrivelse af sagen

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen, skal hvert medlem underskrive ved at trykke på Godkend